

“ถูกเลิกจ้างด้วยวาจา” ทำให้ไม่มาปฏิบัติงาน มีสิทธิได้รับค่าจ้างเพียงใด ?

โดย นายปกครอง

การปฏิบัติงานของส่วนราชการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนราชการอาจทำสัญญาจ้างพนักงานหรือลูกจ้างชั่วคราวให้ช่วยปฏิบัติงานบางประเภทโดยกำหนดระยะเวลาการจ้างไว้ในสัญญาได้

คดีปกครองที่นำมาเล่าเป็นอุทาหรณ์ในวันนี้

ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างทั่วไป สังกัดเทศบาลแห่งหนึ่ง ไม่มาปฏิบัติงานให้ครบตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง โดยกล่าวอ้างว่า “ผู้อำนวยการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้แจ้งด้วยวาจาว่า ผู้มีอำนาจมีคำสั่งให้เลิกจ้างผู้ฟ้องคดี จึงไม่ต้องมาทำงาน” ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เทศบาล (ผู้ถูกฟ้องคดี) จ่ายค่าจ้างและชดใช้ค่าเสียหายจากการเลิกสัญญาจ้างก่อนกำหนดเวลา

ปัญหาว่า การแจ้งดังกล่าวถือเป็นการเลิกจ้าง โดยส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างเป็นฝ่ายประพัตติผิดสัญญาหรือไม่ ? และต้องจ่ายค่าจ้างและชดใช้ค่าเสียหายให้กับพนักงานจ้างดังกล่าวหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้มีอำนาจเลิกจ้างพนักงานจ้าง คือ นายกเทศมนตรี และโดยวิสัยและพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีย่อมทราบดีว่าผู้บังคับบัญชาสูงสุดที่มีอำนาจเลิกจ้างพนักงาน คือ นายกเทศมนตรี หากผู้ฟ้องคดีไม่ทราบข้อเท็จจริงหรือมีเหตุไม่น่าเชื่อว่าจะมีการเลิกจ้างพนักงานเพราะเป็นเพียงการบอกกล่าวด้วยวาจาจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น และไม่ได้มีการแจ้งบอกเลิกสัญญาจ้างเป็นหนังสือ ผู้ฟ้องคดีจะต้องสอบถามไปยังนายกเทศมนตรีโดยตรง มิใช่เชื่อตามคำบอกกล่าวของบุคคลอื่น อีกทั้งจากการสอบสวนปรากฏข้อเท็จจริงสอดคล้องกับการไต่สวนของศาลว่า คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายยอมรับร่วมกันว่า นายกเทศมนตรีไม่เคยบอกเลิกการจ้างและยินยอมรับผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติงาน แต่ผู้ฟ้องคดีปฏิเสธ

เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ฟ้องคดีย่อมต้องมีหน้าที่มาปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ครบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง และเมื่อไม่ปรากฏเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะเลิกจ้างผู้ฟ้องคดีได้โดยชอบและผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ประพัตติผิดสัญญาจ้าง การที่ผู้ฟ้องคดีไม่มาปฏิบัติงานโดยไม่มีเหตุอันสมควรจึงเป็นการละทิ้งงานก่อนครบกำหนดในสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีย่อมมีสิทธิเลิกจ้างได้และไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเรียกร้องค่าตอบแทนการเลิกสัญญาจ้างตามระยะเวลาการจ้างที่เหลืออยู่ในสัญญา

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๑ และวันที่ ๒ เดือนมกราคม ผู้ฟ้องคดีได้มาปฏิบัติงานตามสัญญาก่อนที่จะหยุดงาน และประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง กำหนดให้มีการจ่ายค่าจ้าง (ค่าตอบแทน) เดือนละครึ่งในวันสิ้นเดือน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทุกวันสุดท้ายของเดือน เมื่อยังไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนเป็นเวลา ๒ วัน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ตามมาตรา ๒๐๔ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และต้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินค่าจ้างดังกล่าวตามมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายเดียวกัน ตั้งแต่วันผิดนัด (วันที่ ๑ กุมภาพันธ์) ถึงวันฟ้องคดี ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างการเดินทางคดี มิใช่ค่าเสียหายอันจะมีสิทธิเรียกได้เพราะการนำคดีมาฟ้องต่อศาลเป็นไปเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีโดยแท้ จึงยอมมีค่าใช้จ่ายเป็นธรรมดาจากการต่อสู้รักษาสิทธิของตน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๒๗/๒๕๖๑)

คดีนี้เป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับพนักงานจ้างหรือลูกจ้างชั่วคราวที่ทำสัญญาจ้างกับหน่วยงานของรัฐว่า มีหน้าที่ต้องมาปฏิบัติงานให้ครบระยะเวลาตามสัญญาจ้าง และการบอกเลิกสัญญาจ้างจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจเลิกจ้างตามกฎหมายเท่านั้น การได้รับแจ้งการเลิกจ้างจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเพียงผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มิใช่ผู้มีอำนาจบอกเลิกสัญญานั้น ถือว่ายังไม่ได้บอกเลิกสัญญาจ้าง และการไม่มาปฏิบัติงานนับแต่นั้นโดยไม่มีเหตุอันสมควรย่อมถือเป็นการละทิ้งงานก่อนครบกำหนดในสัญญา อันส่งผลให้หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างมีสิทธิเลิกจ้างตามสัญญาได้ แต่ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐยังมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนในวันที่พนักงานจ้างหรือลูกจ้างได้มาปฏิบัติงานตามหน้าที่ (ประกาศศาลปกครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)